

PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS 2020 M. VEIKLOS PROGRAMA

I. 2019 METŲ PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS VEIKLOS ANALIZĖ

Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje atlikti raidos sutrikimų įvertinimai 121 asmeniui iš 25 švietimo įstaigų, nelankančiam ugdymo įstaigos, ugdomam miesto mokykloje. Nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai 120 asmenų (nedideli – 16, vidutiniai – 70, dideli – 34). Suteiktos paslaugos 230 mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir 290 pedagogų, specialistų, konsultuotas 71 mokinys (vaikas).

Įstaiga atliko ir kitas veiklas, kurias numato specialųjį ugdymą reglamentuojantys dokumentai: mokyklų švietimo pagalbos gavėjų sąrašų derinimą, kai švietimo pagalbą skiria įstaigų vaiko gerovės komisijos (dėl 248 mokinių), specialiojo ugdymo skyrimo patikslinimas pagal vaiko gerovės komisijos pateiktus dokumentus (19 asmenų), pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (25 pagrindinio ugdymo, 11 brandos).

Vyko Psichologo dienos 3 švietimo įstaigose, vesti du seminarai ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams, dirbantiems su elgesio ir emocijų sutrikimų turinčiais vaikais bei siekiantiems spręsti bendradarbiavimo ir tėvų įtraukimo į vaikų ugdymą tematika.

Tarnyba jau keletą metų teikia paslaugą dėl profesinės karjeros planavimo. Psichologai atliko profesinio tinkamumo įvertinimo testus ir konsultavo 82 vyresniųjų klasių mokinius. Konsultuotos 3 mokyklos, vykdančios ilgalaikę patyčių prevencijos programą „Olweus“.

Organizuota 11 tikslinių metodinių konsultacijų mokyklų vaiko gerovės komisijų nariams, rengiant dokumentus bei organizuojant pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams; kartu su kuruojančiu Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus specialistu lankytasi 5 švietimo įstaigose įtraukiojo ugdymo ir švietimo pagalbos organizavimo ikimokykliniame bei pradiniam ugdyme įvertinimui, parengta pažyma su rekomendacijomis; vesti mokymai mokyklų vaiko gerovės komisijų pirmininkams.

Dalyvauta kartu su vaikų teisių apsaugos specialistais bei tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi sprendžiant tris krizinius atvejus.

Kartu su Visuomenės sveikatos biuro specialistu vesta tikslinė Ankstyvosios intervencijos paauglių grupė.

Vesta socialinių įgūdžių grupė mokykloje-darželyje pradinukams.

Vykdyti 2 projektai: Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių įgyvendinimo tęstinis projektas „Žvilgsnis-3“ (gauta 2 200 Eur, daugiau kaip 1100 dalyvių) ir Vaikų socializacijos programos projektas „Bendrauk, bendradarbiauk, dalinkis“ (gauta 1 000 Eur, apie 1 200 dalyvių); vykdytos kitos prevencinės akcijos ir renginiai ugdymo įstaigų mokiniams: socialinio pedagogo užsiėmimai, paskaitos ir diskusijos aktualiomis jaunimui ir žalingų įpročių prevencijos temomis.

Tarnyba konsorciumo narės teisėmis dalyvauja tarptautiniame „Erasmus+“ KA1 projekte „Švietimo darbuotojų kompetencijų tobulinimas įgyvendinant socialiai pažeidžiamų asmenų tėvystės įgūdžių mokymo programas“. Vyko du tarptautiniai vizitai, organizuota tėvų grupė, taikant projekto mokymų metu gautą metodiką.

PPT teikiamos pagalbos aspektai

Panevėžio rajono savivaldybės pedagoginėje psichologinėje tarnyboje (toliau – Tarnyboje)

dirba logopedas, du psichologai, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas ir direktorius.

Tarnyba teikia pedagoginę psichologinę pagalbą rajono vaikams, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir pedagogams. Pagalbos objektas – mokiniai (vaikai), patiriantys įvairių problemų (mokymosi sutrikimų, sunkumų, negalių, tarpasmeninių santykių problemų, adaptacijos ir integracijos sunkumų, ir kt.), mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai, siekiantys suprasti bei tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, pritaikyti Bendrąsias programas ar jas individualizuoti, parinkti ugdymosi metodus ir būdus, mokymo medžiagą ir priemones, ir tėvai, besirūpinantys vaiko ugdymosi pasiekimais, psichine sveikata ar sėkminga integracija visuomenėje.

Organizuojant ir tobulinant savivaldybės švietimo įstaigų vaiko gerovės komisijų (toliau - VGK) darbą, Tarnyba teikė mokykloms metodinę, konsultacinę pagalbą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių vaikų, jų ugdymo. Organizuotos konsultacijos ugdymo įstaigų VGK nariams, pateiktos metodinės rekomendacijos dėl VGK dokumentacijos ir reikalingų formų pildymo, aptartos specialiojo ugdymo aktualijos mūsų rajone, šalyje, VGK pirmininkai konsultuoti jiems aktualiais klausimais.

Tarnyboje kaupiama ir nuolat atnaujinama metodinė literatūra psichologijos, specialiosios pedagogikos, socialinės pedagogikos, logopedijos ir kitomis aktualiomis temomis.

II. TIKSLAS

Pedagoginės psichologinės tarnybos tikslas – įvertinti mokinių (vaikų) specialiuosius ugdymosi poreikius ir nustatyti jų lygį, skirti specialųjį ugdymą, numatyti specialiąją pedagoginę ar /ir specialiąją pagalbą, didinti psichologinių, asmenybės problemų turinčių asmenų atsparumą, koordinuojant ir teikiant reikalingą informacinę, ekspertinę ir konsultacinę pagalbą ugdytojams.

Tarnyba savo veiklą grindžia šiais principais:

Individualizavimo. Sprendimai, susiję su mokiniu (vaiku), priimami atsižvelgiant į jo amžių, brandą, psichikos ir fizines savybes, poreikius, socialinės aplinkos ir kitas svarbias ypatybes.

Vaiko dalyvavimo. Prieš priimant su mokiniu (vaiku) susijusius sprendimus, jam suteikiama galimybė būti išklaustam tiesiogiai arba per savo tėvus (globėjus, rūpintojus).

Bendradarbiavimo. Išvados dėl mokinio (vaiko) specialiųjų ugdymosi poreikių, jo problemų sprendimo būdų priimamos bendru sutarimu, remiantis Tarnybos, mokyklos specialistų vertinimais ir bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais).

Konfidencialumo, skaidrumo, nešališkumo priimant sprendimus. Tarnybos specialistai atsako už vykdomų mokinio (vaiko) vertinimų kokybę, tinkamų metodikų parinkimą ir gautų duomenų naudojimą, turimos informacijos apie švietimo pagalbos gavėjus konfidencialumą, profesinės etikos reikalavimų laikymąsi.

Veiksmingumo. Mokinio (vaiko) tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams, mokyklų vadovams, savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai ir kitoms institucijoms teikiamos rekomendacijos ir sprendimai dėl švietimo pagalbos ir specialiojo ugdymo organizavimo turi padėti stiprinti mokinių (vaikų) gebėjimus ir galias, padėti lavintis, mokytis pagal gebėjimus, mokytojams – priimti sprendimus dėl bendrųjų programų taikymo; didinti švietimo veiksmingumą.

Profesionalumo. Tarnybos specialistai turi naudotis savo profesine patirtimi ir kompetencija, nuolat ugdyti profesinius gebėjimus ir tobulinti kvalifikaciją.

III. UŽDAVINIAI IR VEIKLOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS 2020 METAMS

3. Tarnybos veikla orientuota į pagrindinių uždavinių įgyvendinimą šių priemonių pagalba:

Uždavinys	Priemonės	Vykdyto laikas	Atsakingi vykdytojai	Sėkmės kriterijai (laukiami rezultatai)
<p>3.1. <i>Vaikų(mokinių) specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas, teikiant konsultacinę, metodinę pagalbą, padedant spręsti ugdymosi, kalbos ir komunikacijos, socialines problemas, rekomenduojant vaikui(mokiniui) optimalią ugdymo vietą ir formą; mokinių testavimas bei konsultavimas dėl profesijos pasirinkimo (prioritetas- ikimokyklinis ir pradinis ugdymas).</i></p>	<p>3.1.1. Rajono švietimo įstaigose ugdomų ir nelankančių ugdymo įstaigos vaikų(mokinių) kompleksinis įvertinimas, nustatant raidos sutrikimus, negales ar mokymosi sunkumus, nustatant specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, teikiant išvadas dėl vaiko(mokinio) pedagoginės ar psichologinės problemos, rekomenduojant tolesnio ugdymo programą ir būdus bei specialiąją pagalbą:</p> <p>intelekto įvertinimas WISC III metodika,</p> <p>raidos įvertinimas DISC, RVS metodikomis,</p> <p>kalbėjimo ir kalbos sutrikimų vertinimas,</p> <p>elgesio ir emocijų sutrikimų įvertinimas,</p> <p>vaiko socialinės situacijos įvertinimas.</p> <p>3.1.2. Pasitarimai su mokyklų VGK pirmininkais, komandomis.</p> <p>3.1.3. Mokyklų VGK narių konsultavimas darbo organizavimo ir kitais specialiojo ugdymo klausimais tarnyboje.</p> <p>3.1.4. Mokyklų VGK narių konsultavimas įstaigose (koordinavimas kartu su atsakingu švietimo</p>	<p>Visus metus (pagal registraciją)</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>Nustatytu laiku ir pagal poreikį</p> <p>Pagal poreikį ir pasirinktinai</p>	<p>Specialistai, atliekantys įvertinimą</p> <p>Psichologai</p> <p>Specialistai</p> <p>Logopedas</p> <p>Psichologai</p> <p>Socialinis pedagogas</p> <p>Specialistai</p> <p>Specialistai</p> <p>Specialistai, kuruojantis</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laiku ir kokybiškai įvertinti asmenų specialieji ugdymosi poreikiai (apie 130 kompleksinių raidos įvertinimų); aptinkami mokinių sunkumai ir galios, kuriomis galima remtis planuojant ugdymo procesą bei parenkant metodus ir būdus; nustatomos elgesio, raidos (pažintinės, kalbos, socialinės, emocinės, raidos ar kt.) problemos; tinkamai organizuojamas specialusis ugdymas, švietimo pagalba (VGK veikla); laiku ir kokybiškai sprendžiamos psichologinės, asmenybės bei

	<p>specialistu).</p> <p>3.1.7. Pedagogų konsultavimas individualizuotų ir pritaikytų ugdymo programų sudarymo, pažangos ir pasiekimų vertinimo klausimais.</p> <p>3.1.6. Individualus pedagoginių bei psichologinių problemų turinčių mokinių, jų tėvų ir mokytojų konsultavimas.</p> <p>3.1.7. Logopedo konsultacijos tėvams dėl vaikų kalbos raidos sutrikimų šalinimo.</p> <p>3.1.8. Aktyvus dalyvavimas rajono socialinių pedagogų, specialiųjų pedagogų ir logopedų, psichologų metodiniuose pasitarimuose, dalijimasis aktualia informacija ir patirtimi.</p> <p>3.1.9. Specialistų vedamų renginių mokiniams, tėvams bei mokytojams pagal ugdymo įstaigų užsakymus organizavimas.</p> <p>3.1.10. Literatūros ir metodinės medžiagos apie specialiųjų poreikių vaikus, jų psichologines, kalbines, raidos ypatybes, pedagoginę, psichologinę, logopedinę, socialinę pagalbą kaupimas ir sisteminimas.</p> <p>3.1.11. Mokinių konsultavimas jų polinkių ir gabumų klausimais individualiai ir grupėse.</p> <p>3.1.12. Mokinių profesinių polinkių įvertinimas savarankiško profesijos pasirinkimo (J. Holland) klausimynu.</p>	<p>Pagal poreikį, po įvertinimo</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>Visus metus</p> <p>Pagal mokyklų poreikį/ užsakymus</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>Pagal mokyklų ir individualų poreikį</p>	<p>švietimo specialistas Specialistai</p> <p>Specialistai</p> <p>Logopedas</p> <p>Specialistai</p> <p>Specialistai</p> <p>Specialistai</p> <p>Psichologai, socialinis pedagogas Psichologai</p>	<p>ugdymosi problemos;</p> <ul style="list-style-type: none"> • didėjanti rajono švietimo pagalbos specialistų bei pedagogų kompetencija ugdyti specialiųjų poreikių vaikus; • efektyvesnė aktualios informacijos bei gerosios patirties sklaida tarp Tarnybos ir ugdymo įstaigų specialistų; • pakitę specialistų bei ugdymo įstaigų bendruomenių nuostatos į specialiųjų poreikių vaikus; • platesnis teikiamų paslaugų spektras; • indėlis į valstybės pastangas susieti švietimo sistemą su darbo rinka; • daugiau galimybių prevenciniam švietimui, stiprinami socialiniai ir bendravimo įgūdžiai; • bent minimaliai
--	---	--	---	--

	3.1.13. Metodinė pagalba švietimo įstaigų, kuriose nedirba rekomenduoti švietimo pagalbos specialistai, VGK nariams, bendruomenėms.	Pagal poreikį konsultuojama	Specialistai	užtikrinama rekomenduota švietimo pagalba
<p>3.2. Vykdyti įvairių kryptių prevencinę veiklą.</p> <p>Padėti mokyklų bendruomenėms spręsti vaikų (mokinių) elgesio ir emocijų sunkumų sąlygotas problemas (prioritetas- ikimokyklinis ir pradinis ugdymas).</p>	3.2.1. Mokyklos nelankymo, elgesio sunkumų, patyčių, savižudybių prevencija.	Pagal poreikį	Specialistai	<ul style="list-style-type: none"> • Vaikų įtraukimas į vykdomą mokyklos nelankymo, elgesio sunkumų, patyčių prevenciją; • padidėjęs dėmesys rizikos vaikų sunkumams ir problemoms, pagalba kitoms įstaigoms jas sprendžiant; • padidėjęs mokinių atsparumas neigiamam aplinkos poveikiui; • platesnis teikiamų paslaugų spektras; • sudaromos sąlygos tėvams, globėjams (rūpintojams) atsakingiau vykdyti pareigas; ▲ sprendžiamos vaikų saugaus gyvenimo, ugdymosi aplinkos bei palankios socializacijos užtikrinimo galimybės; ▲ ieškoma pagalbos konkrečiai šeimai, vaikui algoritmo, išnaudojant
	3.2.2. Konsultacinė pagalba socialinės rizikos šeimoms, nukreiptoms vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos, rajono mokyklų ir seniūnijų socialinių darbuotojų, savivaldybės vaiko gerovės komisijos.	Pagal poreikį	Specialistai	
	3.2.3. Partneriai mokyklų prevencijos programose numatytoje veikloje.	Pagal poreikį	Psichologai, socialinis pedagogas	
	3.2.4. Dalyvavimas rajono savivaldybės Vaiko gerovės komisijos veikloje.	Pagal posėdžių tvarkaraštį	Socialinis pedagogas/ direktorius	
	3.2.5. Dalyvavimas rajono savivaldybės bendruomenės vaiko teisių apsaugos tarybos veikloje.	Pagal posėdžių tvarkaraštį	Direktorius	
	3.2.6. Kursų tėvams „Dėl bendravimo su vaikais tobulinimo“ programos vykdymas.	Pagal poreikį, susidarius grupei (Teismo sprendimu)	Psichologai	
	3.2.7. Atvejų, susijusių su problemine vaiko socialine, ugdymosi, psichologine situacija, analizė; pagal poreikį – tarpinstitucinio specialistų pasitarimo inicijavimas.	Pagal poreikį	Specialistai	
	3.2.8. Psichologinis, pedagoginis konsultavimas vaikų(mokinių) elgesio ir emocijų sutrikimų	Pagal poreikį	Specialistai	

	<p>prevencijai bei problemų sprendimui.</p> <p>3.2.9. Grupinis tėvų konsultavimas sprendžiant vaikų (mokinių) ugdymo(si) problemas.</p> <p>3.2.10. Dalyvavimas rajono savivaldybės psichologinių krizių valdymo grupės posėdžiuose.</p>	<p>Po tarptautinio vizito (projekto patirtis)</p> <p>Pagal planą/poreikį</p>	<p>Psichologas</p> <p>Psichologas</p>	<p>socialines, švietimo, sveikatos priežiūros paslaugas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • glaudesnis bendradarbiavimas su įstaigų bendruomenių nariais bei tėvais, sprendžiant vaikų elgesio problemas; • įgyvendinami projekto tikslai šeimų konsultavimo srityje; • įvykus psichologinei krizei padedama atkurti įprastą bendruomenės veiklą, užtikrinti psichologinės krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvyki.
<p><i>3.3. Sisteminti duomenis apie savivaldybės švietimo įstaigose ugdomus mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių ir jiems pagalbą teikiančius specialistus. Vykdyti informacijos apie Tarnybos darbą sklaidą</i></p>	<p>3.3.1. Mokinių, švietimo pagalbos gavėjų, sąrašų suderinimas, duomenų tikslinimas.</p> <p>3.3.2. Švietimo pagalbos gavėjų sąrašų papildymų derinimas.</p> <p>3.3.3. Informacijos apie Tarnybos aptarnaujamoje teritorijoje gyvenančius specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius asmenis, jų ugdymo(si) problemas kaupimas, sisteminimas, analizavimas ir vertinimas.</p>	<p>Rugsėjo mėn.</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>2 kartus per metus</p>	<p>Specialistai, direktorius</p> <p>Specialistai, direktorius</p> <p>Specialistai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinuojamas ir tobulinamas pagalbos organizavimas vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

	3.3.4. Publikacijos savivaldybės, Tarybos internetiniame puslapyje apie Tarybos veiklą, įgyvendinamus projektus, aktualiomis pedagoginėmis ir psichologinėmis temomis.	Pagal Tarybos planą	Specialistai	<ul style="list-style-type: none"> • efektyvesnis visuomenės ir mokyklų bendruomenių informavimas apie Tarybos veiklą.
3.4. Gilinti Tarybos specialistų profesines kompetencijas.	3.4.1. Dalyvavimas specializuotuose mokymuose, dalykiniuose seminaruose specialistams, įgyjant naujų ir tobulinant jau turimas profesines kompetencijas.	Pagal šių įstaigų planus	Specialistai	<ul style="list-style-type: none"> ▲ Pagilintos Tarybos specialistų kompetencijos teikti paslaugas; didesnis psichologinės ir specialiosios pedagoginės pagalbos veiksmingumas mokyklose;
	3.4.2. Naujų psichologinio, pedagoginio bei logopedinio įvertinimo metodikų adaptavimas ar taikymas.	Esant pasiūlymams ar prašymams iš VU ar NŠA	Specialistai	<ul style="list-style-type: none"> ▲ specialistų kvalifikacijos kėlimas, kompetencijų gilinimas mokymuose, (prioritetas- finansuojamuose ES lėšomis, nemokamuose).
	3.4.3. Projektų rengimas ar partnerystė savivaldybės, regiono ar šalies lygiu.	Esant kvietimams teikti ir atitinkant teikėjų, partnerių kriterijus	Specialistai	<ul style="list-style-type: none"> ▲ Tarybos veiklų įgyvendinimas ar pasidalijimas gerąja patirtimi bei naujų kompetencijų įgijimas.
	3.4.4. Psichologijos (ar kt. švietimo pagalbos studijų) studentų praktikos organizavimas.	Pagal poreikį	Specialistai	<ul style="list-style-type: none"> ▲ Specialistų kompetencijų gilinimas, perteikiant gerąją patirtį bei susipažįstant su mokslo naujovėmis.
	3.4.5. Specialiosios pedagogikos studentų bakalauro ir magistro darbų recenzavimas.	Pagal poreikį /pasirinkus iš recenzentų sąrašo	Specialieji pedagogai	

IV. ĮGYVENDINTOS PROGRAMOS ĮVERTINIMAS

Programos įgyvendinimą kolegialiai vertins Tarnybos darbuotojai, vadovaujami direktoriaus. Kiekybinis programos įvertinimas (t. y., ar laiku vykdomos suplanuotos veiklos) vyks 2 kartus per metus (kartą per pusmetį).

Kokybinis programos įvertinimas vyks atlikus kiekvieną veiklą: raštu ir/ar žodžiu paslaugų gavėjų (mokytojų, tėvų, vaikų) bus prašoma įvertinti veiklą, kuriose jie dalyvavo, kokybę.

Programos vertinimo kriterijai:

- 1) suplanuotų veiklų įvykdymas (atitikimas poreikiui);
- 2) paslaugų (švietimo pagalbos) gavėjų skaičius.

PRITARTA

Panevėžio rajono savivaldybės
pedagoginės psichologinės tarnybos
metodinio pasitarimo 2020 m. vasario 3 d.
nutarimu Nr. 2